

LA TRAVIATA

Opera i fire akter af Giuseppe Verdi – Opera Paris 2019.

Verdis mest elskede opera findes i utallige udgaver. Simon Stone, en af dagens mest fremtrædende instruktører, bringer i sin udgave af *La Traviata* handlingen frem til nutiden i denne verdens mest opførte opera. - Violetta er her en ung handlekraftig kvinde, der dømt til døden af sin sygdom udnytter sine sidste øjeblikke til det yderste med at feste. I denne flotte version synger den unge fremadstormende sopran Zuzana Maková partiet som Violetta, hun har Frédéric Antoun med som Alfredo Germont og Peter Mattei som Alfredos far.

Paris opera 2019 – ca. 2t. 20m. ex. pause.

Den oprindelig handling

Første akt: En salon i Violetta Valéry's hjem.

Der er stort selskab hos den smukke Violetta Valéry, der holdes under luksuriøse forhold af sin elsker, Baron Douphol. Grev Gaston de Létorières ankommer og præsenterer sin ven, Alfredo Germont, der ifølge Grev Gaston er en beundrer af Violetta, og som under hendes seneste sygeleje spurgte til hendes befindende hver dag. Samtalen ophidser Baron Douphol, som ikke viste Violetta nær så stor interesse under hendes sygdom, og han nægter at udbringe en skål på grevens opfordring. I stedet udbringer Alfredo skålen, hvori han hylder skønhedens nydelse og kærlighedens berusende kraft. Da selskabet er på vej til de tilstødende saloner for at danse, bliver Violetta svimmel. Alfredo bliver tilbage og tilstår, at han har elsket hende længe. Violetta afviser hans kærlighed, men tilbyder ham venskab. Festen slutter. Violetta føler sig dybt berørt af Alfredos kærlighedserklæring og kommer i tvivl, om hun skal følge sit hjerte. Hun skubber tanken fra sig og kaster sig ud i Paris' vilde hav af nydelse og glæder.

Andet akt: Et landsted uden for Paris.

Kærligheden har sejret. Alfredo og Violetta bor nu i landlige omgivelser uden for Paris. Annina, Violettas tjenestepige og fortrolige, fortæller Alfredo, at hun netop har solgt alle Violettas ejendele i Paris for at betale hendes gæld. Alfredo indser med skam, hvilke ofre Violetta har bragt for at leve sammen med ham. Han tager straks til Paris for at skaffe penge til at opretholde deres levevis. Imens modtager Violetta en invitation fra veninden Flora, men hun har ikke lyst til fest. Uventet modtager hun besøg af Alfredos far, Giorgio Germont, der frygter, at Alfredo er ved at ruinere sig selv på grund af hende. Violetta kan dog bevise, at den finansielle sandhed er lige den modsatte. Germont beder Violetta om at bryde med Alfredo, da deres forbindelse bringer Alfredos søsters forestående giftermål i fare. Den unge piges ægteskab er vigtigere end Violettas og Alfredos forhold, der alligevel vil høre op, mener Germont, når Violettas skønhed viger for alderen, og kedsomheden sætter ind. Violetta overtales til at opgive Alfredo og ikke indvie ham i deres samtale. Violetta er ved at skrive et afskedsbrev til Alfredo, da han vender tilbage. Under påskud af, at hun vil lade far og søn tale alene sammen,

drager hun til Paris og lader et bud bringe hendes afskedsbrev til Alfredo. Alfredo opsluges af sorg og raseri over Violettas afvisning og afslår faderens bøn om at vende tilbage til familien. Han finder Floras invitation og tager derhen, glødende af hævnlyst.

Tredje akt: Flora Bervoix' salon.

Samme aften ankommer Alfredo, netop som gæsterne har sat sig til spillebordene. Violetta kommer ind, ledsaget af Baron Douphol. Alfredo sidder i held, for, som han forklarer, den, der har uheld i kærlighed, har held i spil. Baronen bliver rasende over Alfredos uforsømmethed og udfordrer ham til et spil, som Alfredo vinder. Da selskabet går til middag, bliver Violetta tilbage for at overtale Alfredo til at forlade selskabet for at undgå en duel. Violetta er bundet af sit tavshedslofte til Germont og erklærer, at hun elsker baronen. Skummende af jalousi kalder Alfredo gæsterne ind i stuen og kaster alle de vundne penge for Violettas fødder. Hendes underhold er tilbagebetalt. Germont ankommer og tilslutter sig selskabets bebrejdelser af Alfredos opførsel. Alfredo indser, at følelserne er løbet af med ham. Han er sønderknust, men baronen kræver duel.

Fjerde akt: Violettas soveværelse.

Violetta ligger i sit værelse dødeligt syg og ruineret. Doktor Grenvil fortæller Annina, at Violetta kun har få timer tilbage. Karnevallets gadefest lyder ind gennem vinduerne, og Violetta giver Annina besked på at dele Violettas sidste penge ud til de fattige. Violetta genlæser et brev fra Germont: Alfredo har såret baronen i duel og er rejst til udlandet. Germont har fortalt ham om Violettas offer, og Alfredo vil skynde sig tilbage for at få hendes tilgivelse, men Violetta er bange for, at han kommer for sent.

Dirigent: **James Gaffigan** er amerikansk dirigent. Han har været musikdirektør for Welsh National Opera. Han er blandt dagens fineste dirigenter. Hans arbejde, anerkendt for sin dynamiske energi, indsigt og fængslende følelsesmæssige kraft, er globalt efterspurgt fra Metropolitan Opera og Royal Opera House, Covent Garden, til La Scala, Milano og La Monnaie i Bruxelles. I 2005 dirigerede han *La traviata* på Salzburg Festivalen.

Paris operas orkester.

Instruktør: **Simon Stone** er tysk instruktør, især kendt for sine operaproduktioner. Han iscenesatte verdenspremier for Hans Werner Henzes *Pollicino*, Antonio Bibalos *Macbeth* og Aribert Reimanns *Das Schloss*. Han iscenesætter på alle store operascener i verden.

Violetta: **Zuzana Marková** er en ung tjekkisk koloratursopran, der optræder i førende roller internationalt med fokus på italienske bel canto-roller, såsom Donizettis *Lucia di Lammermoor* og Bellinis *Elvira*. Markovas sprang til som Lucia (*Lucia di Lammermoore*) i sidste øjeblik på Opéra de Marseille, en præstation der blev beskrevet som bogstaveligt blændende, og hendes fortolkning er blevet anerkendt for hendes dybe forståelse af Lucia. Hendes repertoire inkluderer også Donna Anna i Mozarts *Don Giovanni*, titelrollen i Donizettis *Anna Bolena*, Oscar i Verdis *Un ballo in maschera*, og andre store sopranroller. Hun er ligeledes vinder af flere priser. Marková virker også som koncertsanger.

Alfredo Germont: **Frédéric Antoun** er en ung fransk-canadisk tenor. Antoun debuterede i Royal Opera i sæsonen 2013/14 som Tonio i *Regimentets datter* og har siden sunget Raúl *The Exterminating Angel*, Cassio i *Otello* og Fenton i *Falstaff*. I sæsonen 2019/20 synger han Alfredo Germont i *La traviata* i flere store operahuse i Europa. Antoun er også aktiv i oratorierepertoiret og har optrådt med førende orkestre og ensembler

Giorgio Germont: **Peter Mattei** er svensk bariton, han har etableret sig som en af de mest efterspurgte sangere i sin generation. Matteis virke omfatter Metropolitan, og de største europæiske operahuse. Matteis koncertrepertoire inkluderer flere af de store oratorier og ligeledes Lieder.

Øvrige medvirkende:

Catherine Trottmann (Flora Bervoix) – **Michael Partyka** – **Marion Lebegue** -**Bernard Arrieta** (Dr. Grenvil)

Giuseppe Fortunino Francesco Verdi 1813-1901 var italiensk romantisk komponist, der primært komponerede opera. Han var en af det 19. århundredes mest indflydelsesrige komponister. Han følger den franske og tyske indflydelse og bryder med sin tids bel-canto-klichéer og stiller sangen i musikdramaets tjeneste.

Han komponerede blandt andet en række operaer med politiske budskaber. I 1850'erne opnåede hans kunst verdensry. Verdi var også en stor patriot og meget aktiv i processen for Italiens samling, der fandt sted i 1860. Han var deputeret i det første republikanske parlament i Torino 1850 og senere senator i Rom 1860. Han oplevede store kunstneriske sejre, men også kunstneriske nederlag og familiære tragedier, som han aldrig kom sig over. Verdi havde mere eller mindre trukket sig tilbage til sin landejendom, da hans anden kone Peppina, Giulio Ricordi og Arrigo Boito fik lokket Verdi til at skabe sine ypperligste og bedste operaer, *Otello* og *Falstaff*. En medvirkende årsag kunne være Verdis kærlighed til Shakespeare. Verdi var 80 da *Falstaff* havde uropførelse. Da Verdi engang blev spurgt om hvilket af hans arbejder han betragtede som sit største, svarede han "Det kan der ikke herske tvivl om, det er det hvilehjem for ældre musikere og sangere jeg har bygget i Milano." Et storslået menneske, der afviste alt pomp og pragt, når det gjaldt ham selv.

Om La traviata

I februar 1852 så Verdi skuespillet "La Dame aux camélias" i Paris af Dumas den Yngre, der havde brugt sin egen bog fra 1848 som forlæg. Marie Duplessis som Dumas havde været involveret i, danner baggrund for hans historie. Hun døde af tuberkulose, 23 år gammel. Deres grave, der ligger i nærheden af hinanden, er stadig et valfartssted for unge elskende. Verdi blev grebet af historien og ville komponere en opera over emnet. Han satte hurtigt Francesco M. Piave til at lave en libretto, som han selv var dybt involveret i. - I første omgang skulle operaen hedde "Kærlighed og død". Premiereren fandt sted den 6. marts 1853 på La Fenice i Venedig. Selvom Violetta var velsyngende, røbede hun ikke at hun skulle dø af tuberkulose, og opførelsen blev en fiasko. Verdi rettede forskelligt i partituret, og *La traviata* blev opført den 6. maj 1854 på San Benedetto teatret, også i Venedig, og denne gang blev det en stormende triumf selvom publikum stort set var det samme.

I næsten hele 1800-tallet blev operaen vist med 1700-tals kostumer, publikum var endnu ikke klar til at se operaen i tidens kostumer.

Romanen "Kameliadamen" er en regulær tåreperser, der handler om den tuberkuloseramte pariserkurtisane Marguerite Gautiers umulige kærlighed til Armand. Hun ofrer sig for sin elskede, men misforstås, forstødes og dør ensom. Romanen er stadig blandt verdenshistoriens største romantiske værker og har været inspiration til både ballet, opera, skuespil og film.

Verdis værker opføres i operahuse over hele verden, ligesom temaerne fra nogle af hans værker for længst har slået rod i den folkelige kultur. Selv om hans arbejde er kritiseret for at bruge et almindeligt diatonisk tonesprog i stedet for et kromatisk og for at have en tendens til melodrama, dominerer Verdis mesterværker det almindelige operarepertoire 150 år efter at de blev komponeret. *La traviata* er verdens mest opførte opera.

Uropført 1853 La Fenice/Venedig.
Relanceret 1854 San Benedetto teatret/Venedig.
Danmark, Det Kgl. Teater 1887.

Tekstansvarlig: Walter Planhof